

La constatació després de la perplexitat

L'opinió d'**Enric Rimbau** (Catalunya)

El vice-president econòmic espanyol, Pedro Solbes, sembla que preveu reservar 2.600 milions d'euros dels pressupostos de l'estat a partides sense assignació. És a dir, un bon coixinet per a poder lubricar el tràmit de l'aprovació dels pressupostos generals. De manera que, d'aquí i d'allà, els experts negociadors de l'estat tindran un bon ajut per a trobar les complicitats necessàries a l'hora de fer reeixir els números, en aquest darrer any de legislatura. Part d'aquests milions seran part dels peixos que l'executiu espanyol oferirà als grups polítics catalans amb representació al Congrés per tal d'omplir el cove. I només una part, perquè al mercat del peix també hi entren canaris, gallecs i bascos, per exemple.

De manera que comença un nou curs polític, amb un nou Estatut de Catalunya en procés de desplegament i amb la constatació que tot continua igual. A Catalunya es proposa i a Espanya es disposa. L'Estatut, que tant va desgastar l'activitat política catalana, no ha servit per a allò que es preveia: aclarir les relacions entre l'estat i Catalunya i evitar el regateig permanent de demandes catalanes i concessions dels executius de torn espanyols. Així, l'Estatut –i tot esperant què pugui interpretar el TC– ha acabat essent una revisió competencial, més o menys valorada segons cada força política, que no modifica gairebé gens les relacions entre Catalunya i l'estat. De nou, els representants polítics catalans han de negociar amb Madrid cada punt del desplegament. Una negociació en la qual la darrera decisió continuarà essent sempre a l'altra banda d'on seguïen els negociadors catalans.

En la mateixa línia de la constatació, fins i tot per part dels més optimistes, que l'Estatut no és en cap cas l'eina que resoldrà les relacions entre

Catalunya i Espanya, els darrers mesos han posat sobre la taula l'evidència de la falta d'inversió estatal en infraestructures. La tirallonga de col·lapses en la xarxa ferroviària catalana, l'apagada a Barcelona, els problemes viaris creixents, l'endarreriment en grans infraestructures, etc. han carregat d'arguments els sectors polítics catalans que han reivindicat a Madrid més inversions. Un dèficit que, a més a més, reforça la primera evidència: la poca capacitat que té Catalunya de negociar amb l'estat. I és precisament aquest poc marge allò que facilita el manteniment de la relació de famós *peix al cove*.

Som a les portes de la negociació d'un nou pressupost estatal i veurem quin paper hi fan les formacions catalanes. De moment, res no fa pensar que canviïn gaire les regles del joc, però sí que comença a ser evident que algunes formacions catalanes implicades comencen a estar incomodes amb el paper que els toca. Una incomoditat que s'ha reflectit en la proliferació de corrents interns, fòrums de debat i plataformes que proposen, des de diverses sensibilitats polítiques, replantejaments profunds del catalanisme.

En l'espai del PSC, el primer partit de govern a Catalunya, de nou plana la necessitat de fer-se visibles amb un grup propi a Madrid. Però al marge d'aquesta demanda, que reapareix cada vegada que s'acosten unes eleccions legislatives i que mai no es concreta, també comença d'haver-hi sectors que expressen la necessitat d'omplir amb ideologia el discurs de la *gestió* que havia volgut promoure aquest segon tripartit, liderat per José Montilla. En tot cas, els socialistes catalans poden trobar-se amb la dificultat d'haver de triar entre defensar els interessos del seu espai de govern a Catalunya i defensar els del govern espanyol, avui a les mans dels seus correligionaris del PSOE. Una tria que difícilment podrà satisfer les reivindicacions catalanes,

amb les necessitats polítiques dels socialistes espanyols, molts sectors dels quals són tan refractaris a les demandes de Catalunya com el PP mateix.

Però la digestió d'aquesta perplexitat motivada pel procés estatutari també ha sotragat les propostes més sobiranistes. Així, ERC, el segon partit del govern català, ha vist com l'estació federalista a la qual podia intentar arribar amb el PSOE és tant o més difícil que la consecució d'un estat propi. I, en carn pròpia, ha viscut com les seves bases electorals no han acabat d'entendre l'estratègia dels darrers temps. ERC afronta aquest curs polític amb la necessitat d'aclarir els lideratges interns, i, sobretot, de recuperar la credibilitat entre part del seu electorat amb una estratègia clara de futur, allò que els corrents interns crítics han anomenat *full de ruta*. En aquest doble vessant s'inclou la proposta de Carod-Rovira de convocar un referèndum d'autodeterminació el 2014.

Pel que fa a CiU, també ha de refer l'estratègia. També hi han començat a proliferar plataformes que proposen una aposta més sobiranista. De fet, fins i tot el líder de la federació, Artur Mas, proposa una "reformulació del catalanisme" i convertir CiU en "la casa gran" del catalanisme. En tot cas, és evident que a CiU, l'estratègia del peix al cove, essent fora del govern, no els és pas gaire rendible políticament.

Som en un moment de constatació de fets en la política catalana. L'actual situació és incòmoda per a gairebé totes les forces polítiques catalanes, que han vist com l'esforç per aconseguir un nou Estatut ha acabat subratllant les pròpies debilitats. En aquest curs, més enllà de les proclames electorals que aniran apareixent a mesura que ens acostem a les eleccions espanyoles, en la política catalana s'obre un període de reflexió i de replantejament. De la perplexitat s'ha passat a la constatació. Ara, cal restar atents a la reacció. Si n'hi ha veritablement.